

знижує рівень фосфоліпідів, особливо тих, що транспортуються ліпопротеїнами низької щільності. Крім того, силімарин здатен активізувати процес пригнічення ферментів, які руйнують печінку, та захищає клітини печінки від впливу вільних радикалів. Хоча силімарин суттєво не впливає на перебіг хронічних захворювань печінки, при його прийомі відзначається зниження рівня печінкових ферментів, а також протизапальна дія та модуляцію Т-лімфоцитів. Існують переконливі доклінічні докази гепатопротекторної та антиканцерогенної дії силімарину, включаючи пригнічення росту ракових клітин у клітинах передміхурової залози, шкіри, молочної залози та шийки матки людини.

Препарати розторопші вважаються безпечними та добре переносяться, єдиними побічними явищами, про які повідомляють при прийомі в межах рекомендованого діапазону доз, є розлади шлунково-кишкового тракту, легкий проносний ефект і рідкісні алергічні реакції. Щоб оцінити потенціал силімарину при гепатотоксичних станах, хронічних захворюваннях печінки та раку людини, необхідні додаткові клінічні випробування суворої методології з використанням стандартизованих і чітко визначених продуктів і дозувань.

Висновки. Отже, можна стверджувати, що фітопрепарати на основі розторопші плодів підтримують функції печінки, надають захист від токсичного впливу ксенобіотиків, чинять гіпохолістеринемічну дію та є практично нетоксичними, саме тому на фармацевтичному ринку можна побачити все більшу кількість лікарських засобів на основі БАР цієї ЛРС. Однак для більш точної оцінки ефективності цих фітопрепаратів необхідні додаткові клінічні дослідження.

АНТИГІСТАМІННІ ВЛАСТИВОСТІ ЧЕРЕДИ ТРИРОЗДІЛЬНОЇ

Урсул О. М.

Науковий керівник: Демешко О. В.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

ursulanutas66@gmail.com

Вступ. Глобальною медико-соціальною проблемою є алергія. Поширеність її у всьому світі зростає з кожним роком. Якщо збережеться така тенденція, то досить швидко за даними ВООЗ, майже всі жителі Європейського континенту страждатимуть алергією в тій або іншій формі. Тому, наразі, створення сучасних нових антигістамінних засобів як ніколи актуальне, адже багато з них викликають звикання. А тим паче, зараз дуже актуально винайти натуральні та недорогі антигістамінні засоби.

Мета дослідження. Метою роботи є дослідження антигістамінних властивостей Череди трироздільної (*Bidens tripartita*).

Матеріали та методи. В роботі були використані наступні методи: пошуковий, метод обробки даних, аналітичний.

Результати дослідження. Череда трироздільна (*Bidens tripartite* L.) — однорічна трав'яниста рослина родини айстрові. Вона має по три зазубрених вирости на насінинах, від того й отримала таку назву. Рослина квітне з липня по вересень, а у вересні дозрівають її плоди. Поширена повсюдно в Україні, Середній Азії, в сибірських і далекосхідних регіонах.

Лікарською сировиною служать листочки, верхні і бічні пагони, зібрані в період бутонізації до початку цвітіння. До складу трави входять біоактивні речовини: глікозиди, флавоноїди, кумарини, дубильні речовини, ефірна олія, мінерали, вітаміни А, С, В.

Лікувальні властивості рослини використовувалися в китайській і тибетській медицині, слов'янські травники застосовували відвари для лікування шкірних захворювань. При великому виборі фармацевтичних антигістамінних препаратів, причепа від алергії залишається перевіреним, безпечним засобом, вона має невелику кількість протипоказань, підходить як дітям, так і дорослим.

Рослина використовується як додатковий допоміжний засіб під час лікування висипів та екземи у дорослих.

При діатезі та пелюшковому дерматиті у дитини, купання в низці допомагає м'яко та безпечно зняти запалення, печіння, роздратування без застосування гормональних фармацевтичних препаратів, використання яких у ранньому віці перебуває заборонене.

Легка заспокійлива дія череди нормалізує сон немовляти, зменшує нервові збудження, спричинене дискомфортом, який викликає алергія.

Дослідження ВООЗ довело, що при лікуванні шкірних захворювань низка демонструє ефективність в більш ніж вісімдесяти відсотках випадків. При цьому причини, які спричинили розвиток хвороби, не були вказані.

Важливе дослідження в питанні застосування трави череди в терапії алергічних реакцій провели фахівці медичного університету Вітебського державного ордена Дружби народів у 2015 році. До теперішнього часу аналогічних досліджень не проводилося, тому його результати можна досі вважати актуальними.

Піддослідних тварин розділили на дві групи. Всі вони отримували алерген, що викликав очікувані зміни в структурі стовбурових клітин, які відіграють основну роль в протіканні алергічних реакцій.

В ході дослідження першій контрольній групі піддослідних тварин давали настоянку низки всередину. Друга група препарат не отримувала. Спостереження проводилося протягом чотирнадцяти днів. Були виявлені і зафіксовані наступні результати:

- У групі тварин, що не отримували настоянку череди, відзначалися значні зміни структури стовбурових клітин. При мікроскопічному дослідженні спостерігалось їх збільшення, розрив мембран з вивільненням вмісту внутрішніх гранул. Алергічна реакція протікала яскраво, активно;

- Група тварин, яка отримувала всередину настоянку череди, переносила алергічну реакцію в більш лагідній формі. Відзначалася стабільність мембран огрядних клітин в залежності від дозування засобу. При максимальному дозуванні, яка становила 10 міліграмів сухої сировини на один мілілітр розчину, кількість огрядних клітин з вивільненням вмістом гранул виявилася в 1,9-2,4 рази меншим, ніж у першій групі. При зниженні дозування засобу у два рази, показники змінювалися пропорційно.

Висновки. Отже, при великому виборі фармацевтичних антигістамінних препаратів, причепа від алергії залишається перевіреним і найголовніше – безпечним засобом, вона не має серйозних протипоказань, підходить і дітям, і дорослим.

Компоненти настоянки низки мають виражену антигістамінну дію, завдяки здатності пригнічувати активність стовбурових клітин. Череда трироздільна зберігає стабільність структури

клітин, заважає вивільненню їх вмісту, стримуючи їх під час алергічної реакції. Її активність безпосередньо залежить від дозування. При зниженні дози, активність низки зменшується.

ЧОРНИЦІ ЗВИЧАЙНОЇ ПЛОДИ – ПЕРСПЕКТИВНИЙ ВИД ЛІКАРСЬКОЇ РОСЛИННОЇ СИРОВИНИ

Усаткіна В. Ю.

Науковий керівник: Зарудко Т. П.

Фаховий коледж Національного фармацевтичного університету, Харків, Україна
tatianazarudko@gmail.com

Вступ. Чорниця звичайна – *Vaccinium myrtillus* L. (лат. *baccinium* – ягідний кущ + *myrtus* — мирт, миртовий кущ, за схожістю листків) – з родини вересових (*Ericaceae*); нар. назви: чорниця, яфіра, боровиця. Широко розповсюджена в Євразії та Північній Америці у лісовій і тундровій зонах, а також на високогір'ї, утворює особливі типи лісу – чорничники.

Мета дослідження. Літературний огляд питань розповсюдження, ботанічної характеристики, хімічного складу та застосування чорниці звичайної плодів.

Матеріали та методи. Аналіз вітчизняних та іноземних джерел наукової літератури.

Результати дослідження. Рослина офіційна, сировиною є плоди – *Fructus Myrtilli* та пагони – *Cormus Myrtilli*. Заготовляють достиглі плоди без плодоніжок; зриваючи їх руками або спеціальними совками, очищують від домішок, підв'ялюють, потім сушать при температурі 50–60 °С. Пагони заготовляють з початку цвітіння до закінчення плодоношення, зрізаючи облістяні нездерев'янілі частини з квітками і плодами до 15 см завд., що негативно впливає на врожай ягід. Сушать у сушарках при температурі 50–60 °С.

Основними діючими речовинами плодів є дубильні речовини, переважно конденсовані – до 12% та антоціани: дельфінідин, мальвідин, петунідин, дельфінідин-3-О-самбубіозид, ціанідин-3-О-самбубіозид.

У плодах містяться вуглеводи: глюкоза, фруктоза, сахароза, пектин; органічні кислоти: лимонна, яблучна, молочна, хінна, щавлева, бурштинова; вітаміни: аскорбінова кислота – 20–75 мг%, тіамін, нікотинова кислота, каротин; ефірна олія; тритерпеноїди: урсолова кислота; феноли та їхні похідні: гідрохінон, асперулозид, монотропеозид; катехіни: галокатехін, епікатехін, епігалокатехін, епігалокатехінгалат; гідроксикоричні кислоти: кавова, хлорогенова; флавоноїди: гіперин, астрагалін, кверцитрин, гіперозид, ізокверцитрин, рутин; стильбен ресвератрол; макро- і мікроелементи.

У насінні знайдена жирна олія; вищі карбонові кислоти: лінолева, пальмітинова, стеаринова; білки – близько 18%; амінокислоти. У листі містяться дубильні речовини, переважно конденсовані – до 20% та антоціани: ціанідин, дельфінідин, мальвідин, петунідин, мальвідин-3-рамнозид-5-глюкозид, дельфінідин-3-рамнозид-5-глюкозид; феноли та їх похідні: гідрохінон, арбутин – 0,4–1%, метиларбутин, асперулозид, монотропеозид;